Dosarul nr. 2-21541/2023

HOTĂRÂRE
În numele Legii

21 mai 2026 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediu Centru)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Guzun Corneliu Grefier Russu Adelina

examinând în ședință publică, în procedura contencioasă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de BC „MAIB” S.A. împotriva lui Granaci Lidia cu participarea intervenientului accesoriu S.R.L. „SI Union Construction” cu privire încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

constată:

La data de 24 octombrie 2023, BC „MAIB” S.A. a depus cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L. „SI Union Construction” și Granaci Lidia cu privire încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat următoarele. În fapt, conform anexei nr.GC202204S437/1 din 28.04.2022 al contractului general privind acordarea produselor de credit nr.GC202204S437/434 din 28.04.2022 S.C. „SI Union Construction” S.R.L. a primit de la BC „MAIB” S.A. un credit în sumă de 626 000,00 lei, cu termenul final de rambursare 27.04.2025.

Conform anexei nr.GC202204S437/1 din 04.07.2022 al contractului general privind acordarea produselor de credit nr.GC202204S437/434 din 04.07.2022 S.C. „SI Union Construction” S.R.L. a primit de la BC „MAIB” S.A. un credit în sumă de 83 000,00 lei, cu termenul final de rambursare 03.07.2025.

Conform contractului de fidejusiune nr.***** din 28.04.2022 Granaci Lidia și-a asumat obligația să răspundă, în aceeași măsură ca și S.C. „SI Union Construction” S.R.L. în fața BC „MAIB” S.A. pentru onorarea integrală a obligațiilor aferente contractului general privind acordarea produselor de credit nr.GC202204S437/434 din 28.04.2022 între BC „MAIB” S.A. și S.C. „SI Union Construction” S.R.L. în cazul în care aceasta nu-și va onora obligațiile contractuale.

Conform punctului 5.2. și, respectiv 5.3 din anexele nr.GC202204S437/1 din 28.04.2022, nr.GC202204S437/1 din 04.07.2022, pentru utilizarea Creditului Debitorul plătește Creditorului Dobândă cu rata flotantă, stabilită inițial în mărime de 15.50 % și, respectiv, 18,87 % anual.

La fel, potrivit punctului 9.1. din condițiile contractului general privind acordarea produselor de credit menționat, debitorul va rambursa produsul (ele) de credit în rate conform graficului(elor) de rambursare, atașat(e) la Anexele la prezentul contract/adus(e) la cunoștința Debitorului conform prezentului Contract.

Remarcă că S.C. „SI Union Construction" S.R.L. nu-și onorează obligațiile contractuale asumate conform contractului general privind acordarea produselor de credit menționat, încălcând astfel prevederile contractului de credit și prevederile legislației în vigoare privind executarea obligațiilor (art.858 din Codul civil al Republicii Moldova).

Susține că, potrivit punctului 12.2.8 din condițiile contractului general privind acordarea produselor de credit menționat, Debitorul își asumă obligația să răspundă pentru obligațiile de rambursare a Creditului, de achitare a Dobânzii și a altor plăti conform prezentului contract cu tot patrimoniul său.

Potrivit punctului 13.1.4 din condițiile contractului general privind acordarea produselor de credit menționat, creditorul are dreptul, în mod unilateral, în orice moment, la latitudinea sa, anunțând în scris debitorul cu cel puțin 15 zile calendaristice până la momentul blocării, să refuze executarea obligației de a pune la dispoziția debitorului creditul sau să solicite rezolvarea prezentului contract și să ceară de la debitor restituirea anticipată, inclusiv prin acționarea în judecată, conform legislației în vigoare a Republicii Moldova, a sumei creditului, achitarea dobânzii, dobânzii de întârziere și altor plăți pasibile de plată conform prezentului Contract în următoarele cazuri: 13.1.4.2. neachitării dobânzii și/sau altor sume, pasibile de plată conform Anexei (lor) la prezentul contract, în termenele stabilite în aceasta și/sau neachitării acestora în termen de cel mut 15 zile de la data notificării debitorului despre necesitatea rambursării.

Indică că, potrivit punctului 14.2. din condițiile contractului general privind acordarea produselor de credit menționat, în eventualitatea survenirii și continuării unuia sau a mai multor cazuri de default, creditorul, la propria sa discreție, va fi în drept să declare, în tot sau în parte, suma principală, dobânda calculată pe aceasta, precum și toate celelalte sume plătibile creditorului în baza prezentului contract, ca fiind scadente și plătibile imediat sau la prima cerere, în care caz toate aceste sume astfel declarate de către creditor vor deveni scadente și plătibile imediat sau la prima cerere.

De asemenea conform punctului 2.1. din contractul de fidejusiune menționat, prezentul contract de fidejusiune garantează executarea deplină și la timp a obligațiilor garantate, existente la momentul semnării prezentului contract sau

apărute în orice moment după semnarea acestuia, ulterior devenite scadente, datorate, plătibile în favoarea creditorului sau suportate de către creditor, în baza sau reieșind din contractul de finanțare, inclusiv, dar fără a se limita la obligația privind plata sumei principale a obligației garantate și obligația de plată a dobânzii, comisioanelor, dobânzii de întârziere, penalității, altor plăți obligatorii la care creditorul este sau va fi în drept să pretindă în temeiul contractului de finanțare la data scadenței unor asemenea plăți stabilite în Contractul de Finanțare sau ca rezultat la unui caz default în conformitate cu prevederile contractului de finanțare sau în alt mod precum este specificat în contractul de finanțare sau legea aplicabilă, precum și a cheltuielilor de urmărire, întreținere, administrare și comercializare a bunurilor gajate, cheltuielilor legate de perfectarea și stingerea gajului, despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate de neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către debitor a contractului finanțare, precum și a cheltuitelor de judecată și de executare silită împotriva debitorului și/sau fidejusorului.

Conform punctului 2.2. (3) din contractul de fidejusiune menționat, obligația fidejusorului apare și devine scadentă în măsura în care apare și devine scadentă obligația debitorului față de creditor, la termen sau ca rezultat al survenirii consecințelor unui caz de default și devine plătibilă la prima și simpla cerere a creditorului prin care creditorul notifică fidejusorul despre faptul că debitorul nu a îndeplinit corespunzător și la termen orice obligație garantată și fără nici o altă formalitate din parte creditorului, debitorului sau oricărei alte persoane.

În continuare susține că, potrivit art. 1628 alin.(2) din Codul civil, fidejusiunea este obligația garantului (fidejusorul) asumată în folosul unui creditor cu scopul de a garanta obligația pe care debitorul o datorează creditorului (obligația garantată) și care apare și devine scadentă doar dacă apare și devine scadentă obligația garantată.

Conform art. 1763, alin. (1) Cod civil, prin contractul de credit, o bancă sau o organizație de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiția rambursării ei, a plății dobânzii și a altor plăti aferente.

Potrivit art. 1764, alin. (1) din Codul civil, părțile contractului de credit pot conveni asupra unei dobânzi fixe sau flotante.

Conform art. 1765 Cod civil, în afară de dobândă, părțile pot conveni asupra unui comision pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului.

Conform art. 858 alin. (1) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existenta unei obligații.

Potrivit alin.(2) al articolului sus-menționat, obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Conform prevederilor art. 864, alin. (1) Cod civil, chiar dacă, în favoarea debitorului, este stabilit un anumit termen de executare, creditorul poate pretinde

executarea imediată a obligației în cazul în care debitorul se află în incapacitate de plată sau a redus garanțiile convenite anterior, sau în genere nu le-a putut prezenta, precum și în alte cazuri prevăzute de lege.

Conform prevederilor art. 864, alin. (2) Cod civil, în cazul în care obligația pecuniară urmează a fi executată în rate, creditorul poate pretinde executarea imediată a ratelor neajunse la scadență dacă: a) a survenit unul din cazurile prevăzute la alin.(1); b) o rată rămâne neplătită, total sau parțial, mai mult de 45 de zile de la scadența acesteia; c) pe parcursul oricărei perioade de 12 luni consecutive, trei sau mai multe rate nu au fost plătite integral la scadență.

Conform art. 947 alin. (1) din Codul civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).

Conform art. 947 alin. (3) din Codul civil, penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligației garantate prin clauza penală sau a părții neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întârziere.

Conform art. 948 din Codul civil, clauza penală este întocmită în formă autentică dacă legea cere forma autentică pentru actul juridic căruia i se aplică clauza. în celelalte cazuri, clauza penală este întocmită în scris, sub sancțiunea nulității absolute.

Potrivit art. 949 alin. (1) din Codul civil, dacă penalitatea este stipulată pentru cazul în care debitorul nu execută obligația, creditorul poate cere atât executarea obligației, cât și plata penalității.

Conform art. 22 alin. (1) din Codul civil, se consideră notificare comunicarea unui act juridic sau a unei informații într-un scop juridic.

Conform art. 906 alin. (1) din Codul civil, dacă creditorul face debitorului o notificare referitoare la faptul neexecutării obligației sau la faptul că el prevede o asemenea neexecutare și notificarea este expediată ori făcută corect, atunci întârzierea sau inexactitatea în procesul de transmitere a notificării sau faptul că ea nu a parvenit nu o împiedică să producă efecte.

Astfel, prin reclamațiile nr.3037043/a61991/1, nr.3037043/a62013/2 din 06.07.2023, nr.3037043/a62810/1, nr.3037043/a62963/2 din 10.08.2023 reclamantul a solicitat debitorului și fidejusorului achitarea anticipată și integrală a datoriilor față de bancă aferentă contractului de credit menționat. Reclamațiile băncii n-au fost satisfăcute.

La data de 14 noiembrie 2024, reclamanta BC „MAIB” S.A. a depus cerere de chemare în judecată concretizată.

În motivarea acestea reclamanta a indicat următoarele. Prin cererea de chemare în judecată, în redacția cererii din 23.04.2024, BC „MAIB” S.A. a solicitat adoptarea unei hotărâri judecătorești privind încasarea în mod solidar de la

S.C. „SI Union Construction” S.R.L. (codul fiscal 1018600001984) și Granaci Lidia (IDNP *****) în beneficiul BC „MAIB” S.A. (IDNO 1002600003778) a datoriei în sumă de 492 548.51 lei, a cheltuielilor privind achitarea taxei de stat în sumă de 15 741.97 lei și a cheltuielilor pentru executarea încheierii din 30.10.2023 în suma de 6 052,40 lei.

Menționează, că datoria sus-menționată rezulta din anexa nr.GC202204S437/434/1 din 28.04.2022 și anexa nr.GC202204S437/434/1 din 04.07.2022 al contractului general privind acordarea produselor de credit nr.GC202204S437/434 din 28.04.2022.

Conform art. 60 alin.(3) din Codul de procedură civilă, nu se consideră modificare a acțiunii dacă reclamantul completează temeiul acțiunii, mărește sau micșorează cuantumul pretențiilor, completează acțiunea cu pretenții accesorii sau solicită compensarea valorii obiectului pierdut sau pierit.

Astfel, BC „MAIB” S.A. mărește cuantumul pretențiilor cu mărimea datoriei aferente anexei nr.GC202204S437/434/2 din 17.08.2022 al contractului general privind acordarea produselor de credit nr.GC202204S437/434 din 28.04.2022.

Totodată indică că, din momentul depunerii cererii de chemare în judecată pârâții au efectuat plăți neînsemnate care au fost direcționate la achitarea parțială a datoriilor față de bancă aferentă contractului general privind acordarea produselor de credit nr.GC202204S437/434 din 28.04.2022.

La fel, în cererea inițială de chemare în judecată a fost indicată datoria la situația din 15.10.2023 si fără cuantumul datoriei aferentă anexei nr.GC202204S437/434/2 din 17.08.2022.

Astfel, la situația din 08.11.2024 datoria S.C. „SI Union Construction” S.R.L. față de bancă aferentă contractului general privind acordarea produselor de credit nr.GC202204S437/434 din 28.04.2022 constituia suma de 690 064.92 lei, inclusiv:

creditul în termen – 202 710.94 lei;

creditul restant – 384 696.76 lei;

dobânda neachitată -102 657.22 lei.

Mai comunică că, prin hotărârea judecătoriei Chișinău, (sediul Central) nr.2i-126/24 din 12.06.2024 a fost intentată procedura de insolvabilitate față de S.C. „SI Union Construction” S.R.L.

Conform art. 24 alin.(2) lit. d) din Legea insolvabilității, pe lângă măsurile de asigurare prevăzute de Codul de procedură civilă, instanța de insolvabilitate suspendă urmăririle individuale ale creditorilor și executările silite asupra bunurilor debitorului, precum și curgerea prescripției dreptului de a cere executarea silită a creanțelor acestora contra debitorului.

Având în vedere cele sus-menționate dar și faptul, că prin hotărârea judecătoriei Chișinău, (sediul Central) nr.2i-126/24 din 12.06.2024 a fost intentată

procedura de insolvabilitate față de S.C. „SI Union Construction” S.R.L., banca își concretizează cerințele sale din cererea de chemare în judecată.

În drept reclamanta își întemeiază cererea pe prevederile art. 22, 858, 864, 906, 947 - 949, 1628, 1763-1765 din Codul civil, art. 33, 33[1], 38, 166-167 din Codul de procedură civilă, art. 3, pct. 1), lit. a) din Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 03.12.1992.

Solicită reclamanta în cererea de chemare în judecată concretizată: încasarea de la Granaci Lidia (IDNP *****) în beneficiul BC „MAIB” S.A. (IDNO 1002600003778) a datoriei în sumă de 690 064.92 lei , a cheltuielilor privind achitarea taxei de stat în sumă de 21 251.94 lei și a cheltuielilor pentru executarea încheierii din 30.10.2023 în suma de 6 052,40 lei.

În ședința de judecată reprezentantul reclamantei BC „MAIB” S.A. nu a fost prezent, deși a fost înștiințat legal despre data și locul desfășurării ședinței de judecată.

În ședința de judecată reprezentantul pârâtei Granaci Lidia, avocatul Meșteșug Iurie, a refuzat oferirea explicațiilor pe marginea cauzei.

Audiind explicațiile părților, studiind materialele cauzei în raport cu argumentele părţilor litigante, instanța de judecată consideră că, acțiunea reclamantei BC „MAIB” S.A. este întemeiată și urmează să fie admisă, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) şi (3) din Codul de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.*

Conform prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.* Totodată, prevederile art. 122 alin. (1) din Codul de procedură civilă stabilesc că*, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.*

Conform prevederilor art. 121 din Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului*, iar conform prevederilor art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

Reieșind din materialele cauzei, se constată cu certitudine faptul că, la data de 28 aprilie 2022 între BC „MAIB” S.A. în calitate de creditor și S.R.L. „SI Union Construction” în calitate de debitor a fost încheiat contractul general privind acordarea produselor de credit nr. GC202204S437/434 (f.d.13-20 verso).

Potrivit anexei nr.GC202204S437/434/1 din 28.04.2022 la contractul general privind acordarea produselor de credit nr.GC202204S437/434 din 28.04.2022 S.R.L. „SI Union Construction” a primit de la BC „MAIB” S.A. un credit în sumă de 626 000,00 lei, cu termenul final de rambursare 27.04.2025 (f.d.21-23).

La data de 28.04.2022 între BC „MAIB” S.A. în calitate de creditor și Granaci Lidia în calitate de fidejusor a fost încheiat contractul de fidejusiune nr.*****, potrivit căruia Granaci Lidia și-a asumat obligația să răspundă, în aceeași măsură ca și S.R.L. „SI Union Construction” în fața BC „MAIB” S.A. pentru onorarea integrală a obligațiilor aferente contractului general privind acordarea produselor de credit nr.GC202204S437/434 din 28.04.2022 încheiat între BC „MAIB” S.A. și S.R.L. „SI Union Construction” în cazul în care aceasta nu-și va onora obligațiile contractuale (f.d.27-29).

Potrivit anexei nr.GC202204S437/434/1 din 04.07.2022 la contractul general privind acordarea produselor de credit nr.GC202204S437/434 din 28.04.2022 S.R.L. „SI Union Construction” a primit de la BC „MAIB” S.A. un credit în sumă de 83 800,00 lei, cu termenul final de rambursare 03.07.2025 (f.d.24-26).

Potrivit anexei nr.GC202204S437/434/2 din 17.08.2022 la contractul general privind acordarea produselor de credit nr.GC202204S437/434 din 28.04.2022 S.R.L. „SI Union Construction” a primit de la BC „MAIB” S.A. un credit în sumă de 212 000,00 lei, cu termenul final de rambursare 16.08.2025 (f.d.91-94).

Prin reclamațiile nr.3037043/a61991/1 din 06.07.2023, nr.3037043/a62013/2 din 06.07.2023, nr.3037043/a62810/1 din 10.08.2023, nr.3037043/a62963/2 din 10.08.2023, nr.3037043/a67599/2 din 16.10.2023, reclamantul a solicitat debitorului S.R.L. „SI Union Construction” și fidejusorului Granaci Lidia achitarea anticipată și integrală a datoriilor fată de bancă aferentă contractului de credit menționat (f.d.30-36, 95-97).

Conform punctului 5.2. și respectiv 5.3 din anexele nr. GC202204S437/434/1 din 28.04.2022, nr. GC202204S437/434/1 din 04.07.2022 și nr. GC202204S437/434/2 din 17.08.2022, pentru utilizarea Creditului Debitorul plătește Creditorului Dobândă cu rata flotantă, stabilită inițial în mărime de 15.50 % și respectiv, 18,87 % anual.

La fel, potrivit punctului 9.1. din contractul general privind acordarea produselor de credit nr. GC202204S437/434 din 28.04.2022, debitorul va rambursa produsul(ele) de credit în rate conform graficului(elor) de rambursare, atașat(e) la Anexele la prezentul contract/adus(e) la cunoștința Debitorului conform prezentului Contract.

Potrivit punctului 12.2.8 din contractul general privind acordarea produselor de credit nr. GC202204S437/434 din 28.04.2022, debitorul își asumă obligația să răspundă pentru obligațiile de rambursare a produsului(elor) de credit, de achitare a dobânzii și a altor plăti conform prezentului contract cu tot patrimoniul său.

Potrivit punctului 13.1.4 din contractul general privind acordarea produselor de credit nr. GC202204S437/434 din 28.04.2022, creditorul are dreptul, în mod unilateral, în orice moment, la latitudinea sa, notificând în scris Debitorul cu cel puțin 15 zile calendaristice până la momentul executării obligațiilor ce constituie obiectul refuzului, să refuze executarea obligației de a pune la dispoziția Debitorului Produsul(ele) de credit sau să rezoluționeze prezentul Contract și să ceară de la Debitor restituirea anticipată, inclusiv prin acționarea în judecată, conform legislației în vigoare a Republicii Moldova, a sumei Produsului(elor) de credit, achitarea Dobânzii și altor plăți pasibile de plată conform prezentului Contract, în următoarele cazuri: 13.1.4.2. neachitării Dobânzii și/sau altor sume, pasibile de plată conform Anexei(lor) la prezentul Contract, în termenele stabilite în aceasta(ea) și/sau neachitării acestora în termen de cel mult 15 zile de la data notificării Debitorului despre necesitatea achitării.

Potrivit punctului 14.2. din contractul general privind acordarea produselor de credit nr. GC202204S437/434 din 28.04.2022, în eventualitatea survenirii și continuării unuia sau a mai multor cazuri de default, creditorul, la propria sa discreție, va fi în drept să declare, în tot sau în parte, suma principală și dobânda calculată pe aceasta, precum și toate celelalte sume plătibile creditorului în baza prezentului contract, ca fiind scadente și plătibile imediat sau la prima cerere, în care caz toate aceste sume astfel declarate de către creditor vor deveni scadente și plătibile imediat sau la prima cerere.

De asemenea, potrivit punctului 2.1. din contractul de fidejusiune menționat *supra*, prezentul contract de fidejusiune garantează executarea deplină și la timp a obligațiilor garantate, existente la momentul semnării prezentului contract sau apărute în orice moment după semnarea acestuia, ulterior devenite scadente, datorate, plătibile în favoarea creditorului sau suportate de către creditor, în baza sau reieșind din contractul de finanțare, inclusiv, dar fără a se limita la obligația privind plata sumei principale a obligației garantate și obligația de plată a dobânzii, comisioanelor, dobânzii de întârziere, penalității, altor plăți obligatorii la care creditorul este sau va fi în drept să pretindă în temeiul contractului de finanțare la data scadenței unor asemenea plăți stabilite în Contractul de Finanțare sau ca rezultat la unui caz default în conformitate cu prevederile contractului de finanțare sau în alt mod precum este specificat în contractul de finanțare sau legea aplicabilă, precum și a cheltuielilor de urmărire, întreținere, administrare și comercializare a bunurilor gajate, cheltuielilor legate de perfectarea și stingerea gajului, despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate de neexecutarea sau executarea

necorespunzătoare de către debitor a contractului finanțare, precum și a cheltuitelor de judecată și de executare silită împotriva debitorului și/sau fidejusorului.

Conform punctului 2.2. (3) din contractul de fidejusiune nr.***** din 28.04.2022, obligația Fidejusorului apare și devine scadentă în măsura în care apare și devine scadentă obligația Debitorului față de Creditor, la termen sau ca rezultat al survenirii consecințelor unul Caz de Default și devine plătibilă la prima și simpla cerere a Creditorului prin care Creditorul notifică Fidejusorul despre faptul că Debitorul nu a îndeplinit corespunzător și la termen orice Obligație Garantată și fără nici o altă formalitate din partea Creditorului, Debitorului sau oricărei alte persoane.

Potrivit notei de calcul a datoriei pârâta Granaci Lidia înregistrează o datorie în baza contractului de credit nr.GC202204S437/434/1 din 28.04.2022; nr.GC202204S437/434/1 din 04.07.2022 și nr.GC202204S437/434/2 din 17.08.2022, în sumă totală de 690 064,92 lei dintre care, creditul în termen – 202 710,94 lei; creditul restant – 384 696,76 lei și dobânda neachitată -102 657,22 lei (f.d.98).

Inițial instanța de judecată va reține că potrivit art. 774 alin.(1) Cod civil, *în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.*

Potrivit art. 776 Cod civil, *obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.*

Potrivit art. 796 cod civil, *dacă doi sau mai mulţi debitori datorează o prestaţie în aşa fel încât fiecare este dator să efectueze întreaga prestaţie, iar creditorul poate pretinde fiecăruia din debitori executarea, atunci debitorii sunt legaţi solidar.*

În corespundere cu art. 799 Cod civil, *creditorul poate pretinde executarea obligaţiei, la latitudinea sa, de la oricare din debitori, în parte sau în întregime. Până la executarea întregii prestaţii, rămân obligaţi toţi debitorii.*

În corespundere cu art. 858 alin. (1) și (2) Cod civil, *temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii.*

(2) Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Potrivit art. 901 alin.(1) lit. a) Cod civil, *atunci când, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa să ceară executarea silită a obligației.*

De asemenea, art. 912 alin.(1) Cod civil prevede că, *creditorul are dreptul de a obține plata silită a sumelor de bani datorate ajunse la scadență.*

În corespundere cu art. 934 alin. (1)-(3) Cod civil, *creditorul are dreptul la despăgubiri pentru întregul prejudiciu cauzat prin neexecutarea obligației, cu excepția cazului în care debitorul demonstrează că neexecutarea este justificată.*

(2) Despăgubirile trebuie să acopere doar prejudiciul suferit de creditor care este consecința directă și necesară a neexecutării.

(3) Prejudiciul reparat prin despăgubiri cuprinde și prejudiciul viitor care, în mod rezonabil, s-ar fi produs.

Totodată, potrivit art. 947 alin.(1)-(3) Codul civil, c*lauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).*

(2) Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă.

(3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întârziere.

Iar potrivit art. 949 alin. (1) Cod civil, *dacă penalitatea este stipulată pentru cazul în care debitorul nu execută obligația, creditorul poate cere atât executarea obligației, cât și plata penalității. Nu se poate cere atât executarea obligației, cât și plata penalității dacă penalitatea s-a stipulat cu titlu de despăgubire în locul prestației și nu doar cu titlu de mijloc de garantare a executării obligației.*

În continuare, conform art. 1763 Codul civil, *prin contractul de credit, o bancă sau o organizație de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiția rambursării ei, a plății dobânzii și a altor plăți aferente, sau își asumă orice alt angajament de a achiziționa o creanță sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanții.*

(2) Contractul de credit se încheie în scris.

(3) Faţă de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esenţa contractului de credit nu reiese contrariul.

(4) Dispoziţiile prezentei secţiuni se aplică împrumuturilor acordate de către bănci sau organizaţii de creditare nebancară, precum şi alte organizaţii care acordă credite în baza legii.

Potrivit art. 1764 alin.(1) Cod civil, *părţile contractului de credit pot conveni asupra unei dobânzi fixe sau flotante.*

Conform, art. 1769 alin. (1), (2) și (5) Cod civil, creditorul poate rezolvi contractul şi cere restituirea creditului şi a sumelor aferente dacă: a) debitorul a devenit insolvabil; b) debitorul nu a oferit garanţiile cerute sau a redus fără acordul creditorului garanţiile oferite; c) debitorul nu plăteşte dobânda în termenul stabilit; d) debitorul nu a executat obligaţia de restituire a cel puţin 2

tranşe ale creditului, atunci când contractul prevede restituirea creditului în rate; e) există alte cazuri prevăzute de lege sau de contract.

(2) Rezoluțiunea contractului suspendă imediat utilizarea creditului, însă creditorul va acorda debitorului un termen de cel puţin 15 zile pentru restituirea sumelor utilizate şi a sumelor aferente.

(5) Rezoluțiunea pentru motivul indicat la alin.(1) lit. d) produce efecte doar atunci când creditorul a acordat debitorului un termen de 15 zile pentru plata sumei restante, iar plata nu a fost făcută.

Totodată, potrivit art. 1628 alin. (2) Cod civil, *fidejusiunea este obligația garantului (fidejusorul) asumată în folosul unui creditor cu scopul de a garanta obligația pe care debitorul o datorează creditorului (obligația garantată) și care apare și devine scadentă doar dacă apare și devine scadentă obligația garantată.*

Conform art. 1637 alin. (1) Cod civil, *obligația fidejusorului apare și devine scadentă doar în măsură în care apare și devine scadentă obligația debitorului față de creditor.*

Potrivit art. 1640 Cod civil, *cu excepția cazului în care s-a stipulat altfel, obligația debitorului și a fidejusorului este solidară și, în consecință, creditorul poate pretinde executarea solidară de la debitor sau, în limitele garanției, de la fidejusor.*

La caz, instanța de judecată, constată că reclamanta BC „MAIB” S.A. și-a executat obligația de notificare a pârâtei cu privire la restanțele acumulate și acordându-i acesteia un termen pentru înlăturarea neexecutării. În pofida notificării recepționate/expediate la adresa indicată în contract, pârâta nu a înlăturat restanțele acumulate și nu a executat obligațiile asumate prin contractele de credit.

Totodată, în partea ce ține nemijlocit de pretenția reclamantei privind încasarea datoriei, instanța de judecată reține că, potrivit materialelor cauzei, S.R.L. „SI Union Construction” nu și-a executat în mod corespunzător obligațiile asumate față de BC „MAIB” S.A. prin contractul general privind acordarea produselor de credit nr. GC202204S437/434 din 28.04.2022 și anexele aferente acestuia.

Astfel, în baza anexei nr. GC202204S437/434/1 din 28.04.2022, debitorului i-a fost acordat un credit în sumă de 626 000,00 lei, în baza anexei nr. GC202204S437/434/1 din 04.07.2022 – un credit în sumă de 83 800,00 lei, iar în baza anexei nr. GC202204S437/434/2 din 17.08.2022 – un credit în sumă de 212 000,00 lei.

Instanța constată că neexecutarea obligațiilor de rambursare a creditelor și de achitare a dobânzilor aferente este confirmată prin materialele dosarului, inclusiv prin nota de calcul a datoriei, potrivit căreia, la situația din 08.11.2024, datoria totală aferentă raporturilor de credit menționate constituia 690 064,92 lei, compusă

din creditul în termen în sumă de 202 710,94 lei, creditul restant în sumă de 384 696,76 lei și dobânda neachitată în sumă de 102 657,22 lei.

În acest context, instanța de judecată reține că obligațiile contractuale asumate de debitor trebuie executate în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit, conform art. 858 alin. (1) și (2) din Codul civil. Or, neexecutarea obligațiilor pecuniare la termenele convenite conferă creditorului dreptul de a pretinde plata sumelor datorate, în condițiile legii și ale contractului.

Totodată, instanța reține că, prin reclamațiile expediate la 06.07.2023, 10.08.2023 și 16.10.2023, reclamanta a solicitat debitorului și fidejusorului achitarea anticipată și integrală a datoriilor acumulate. Cu toate acestea, obligațiile restante nu au fost executate, fapt ce justifică exercitarea de către creditor a drepturilor contractuale și legale în vederea recuperării creanței.

În ceea ce privește răspunderea pârâtei Granaci Lidia, instanța remarcă că, la data de 28.04.2022, între BC „MAIB" S.A., în calitate de creditor, și Granaci Lidia, în calitate de fidejusor, a fost încheiat contractul de fidejusiune nr. ***** din 28.04.2022. În temeiul acestuia, fidejusorul și-a asumat obligația de a garanta executarea obligațiilor contractuale ale S.R.L. „SI Union Construction" față de creditor, în condițiile stabilite prin contract.

Instanța reiterează că potrivit art. 1628 alin. (2) din Codul civil, fidejusiunea reprezintă obligația garantului asumată în folosul creditorului pentru garantarea obligației debitorului, care apare și devine scadentă în măsura în care apare și devine scadentă obligația garantată. În același sens, art. 1637 alin. (1) din Codul civil stabilește că obligația fidejusorului apare și devine scadentă doar în măsura în care apare și devine scadentă obligația debitorului față de creditor.

Mai mult, conform art. 1640 din Codul civil, cu excepția cazului în care s-a stipulat altfel, obligația debitorului și a fidejusorului este solidară, creditorul fiind în drept să pretindă executarea obligației de la fidejusor în limitele garanției asumate.

Prin urmare, având în vedere existența contractului de fidejusiune nr. ***** din 28.04.2022, neexecutarea obligațiilor garantate de către debitor și notificarea fidejusorului cu privire la restanțele acumulate, instanța apreciază că sunt întrunite condițiile legale pentru angajarea răspunderii contractuale a pârâtei Granaci Lidia în limitele garanției asumate.

Totodată, instanța reține că pârâta nu a prezentat probe pertinente care să combată calculul creanței prezentat de reclamantă ori să confirme executarea integrală sau parțială a obligațiilor contractuale asumate. Or, în conformitate cu prevederile art. 118 Cod de procedură civilă, sarcina probațiunii revine părții care invocă anumite circumstanțe, iar simplul dezacord cu cuantumul pretențiilor, neînsoțit de probe pertinente, nu poate constitui temei pentru respingerea acțiunii.

Mai mult, materialele cauzei confirmă faptul că reclamanta a respectat procedura contractuală și legală de declarare a scadenței anticipate a obligației, expediind pârâtei avertizările de plată, prin care a solicitat executarea integrală a obligațiilor restante într-un termen de 10 zile calendaristice. Cu toate acestea, pârâta nu a executat obligațiile asumate și nici nu au făcut dovada stingerii creanței.

În partea ce ține nemijlocit de dobânda contractuală solicitată spre încasare, instanța de judecată reține că, potrivit punctelor 5.2. și 5.3. din anexele nr. GC202204S437/434/1 din 28.04.2022, nr. GC202204S437/434/1 din 04.07.2022 și nr. GC202204S437/434/2 din 17.08.2022 la contractul general privind acordarea produselor de credit nr. GC202204S437/434 din 28.04.2022, pentru utilizarea creditelor debitorul s-a obligat să achite creditorului dobânda calculată conform ratelor stabilite contractual.

În conformitate cu art. 1764 alin. (1) din Codul civil, părțile contractului de credit pot conveni asupra unei dobânzi fixe sau flotante. Prin urmare, obligația de achitare a dobânzii constituie o obligație contractuală distinctă de obligația de restituire a sumei principale a creditului, iar neexecutarea acesteia în termenele convenite atrage consecințele prevăzute de lege și de contract.

În speță, potrivit notei de calcul prezentate de reclamantă, la data de 08.11.2024 dobânda neachitată constituia suma de 102 657,22 lei, aceasta fiind inclusă în cuantumul total al datoriei de 690 064,92 lei. În lipsa unor probe care să combată calculul respectiv sau să confirme stingerea obligației, instanța consideră justificată includerea dobânzii neachitate în cuantumul creanței solicitate spre încasare.

Totodată, instanța reține că, potrivit art. 1769 alin. (1) din Codul civil, creditorul poate rezolvi contractul și cere restituirea creditului și a sumelor aferente în cazurile prevăzute de lege, inclusiv atunci când debitorul nu achită dobânda în termenul stabilit sau nu își execută obligațiile de rambursare a creditului. În circumstanțele cauzei, neexecutarea obligațiilor contractuale, coroborată cu notificările expediate de reclamantă, justifică solicitarea rambursării anticipate a sumelor datorate, în condițiile legii și ale contractului.

În aceste circumstanțe, instanța constată că pretenția reclamantei privind încasarea de la Granaci Lidia a datoriei în sumă de 690 064,92 lei este întemeiată, fiind confirmată prin înscrisurile administrate la dosar și prin raporturile juridice contractuale stabilite între părți.

Cu referire la pretenția reclamantei privind compensarea cheltuielilor de judecată, instanța reține că, potrivit art. 82 din Codul de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a cauzei.*

Potrivit art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

Din considerentele enunțate *supra,* având în vedere că pretenția reclamantei privind încasarea de la Granaci Lidia a datoriei rezultate din anexele nr. GC202204S437/434/1 din 28.04.2022, nr. GC202204S437/434/1 din 04.07.2022 și nr. GC202204S437/434/2 din 17.08.2022 la contractul general privind acordarea produselor de credit nr. GC202204S437/434 din 28.04.2022 în sumă de 690 064,92 lei, este întemeiată. Instanța va admite subsecvent și cerința privind încasarea cheltuielilor de judecată și va dispune încasarea din contul pârâtei Granaci Lidia în beneficiul BC „MAIB" S.A., taxa de stat în sumă de 21 251,94 lei și cheltuieli de executare a încheierii de asigurare a acțiunii în sumă de 6 052,40 lei.

Reieșind din cele menționate supra, cererea de chemare în judecată înaintată de BC „MAIB" S.A. împotriva lui Granaci Lidia cu participarea intervenientului accesoriu S.R.L. „SI Union Construction" cu privire încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată urmează a fi admisă.

În conformitate cu art. 94, 238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

hotărăște:

Cererea de chemare în judecată înaintată de BC „MAIB" S.A. împotriva lui Granaci Lidia cu participarea intervenientului accesoriu S.R.L. „SI Union Construction" cu privire încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, se admite.

Se încasează de la Granaci Lidia (a.n. *****, IDNP: *****) în beneficiul BC „MAIB" S.A. (IDNO: 1002600003778, cu sediul în mun. Chişinău, str. 31 August 1989, 127) datoria în sumă de 690 064,92 (șase sute nouăzeci mii șaizeci și patru lei, 92) lei, taxa de stat în sumă de 21 251,94 (douăzeci și una mii două sute cincizeci și unu lei, 94) lei și cheltuieli de executare a încheierii de asigurare a acțiunii în sumă de 6 052,40 (șase mii cincizeci și doi lei, 40) lei.

În conformitate cu art. 255 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească se execută benevol, în modul stabilit de lege, în termen de 15 zile după ce rămâne definitivă, iar după expirarea acestui termen, creditorul poate solicita executarea silită în condițiile Codului de executare.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,
Judecător Guzun Corneliu